

приемане на „...ефективни мерки за предотвратяване на всички форми на дискриминация на работното място“.

Законът за защита срещу дискриминация е първият и най-важният в българското законодателство, който третира реално образователната сегрегация на ромите. По мнение на редица специалисти, познавачи на материала „дискриминация“, той е един от най-прогресивните в Европа.

2.2.2. Поднормативни актове

Правилник за приложение на Закона за народната просвета (МОН, 1999)

Както става ясно, чл. 9, ал. 1 гарантира правото на всеки гражданин на образование „в избрано от него училище и вид обучение съобразно личните си предпочитания и възможности“. Но в доскоро съществуващия чл. 36, ал. 2 от Правилника за приложение на Закона за народната просвета (ППНЗП) всъщност се правеха сериозни ограничения върху избора на родителите: „Училището се избира от родителите или настойниците, като при по-голям брой желаещи с предимство се записват децата, живеещи в района на училището, определен от общината.“ Тази разпоредба успешно се прилагаше от училищни директори, които въпреки демографската ситуация у нас не желаеха да освобождават ученици от своя регион на прием или по различни обективни и субективни причини отхвърляха приема на ученици от други региони. Практиката показва, че най-често „жертвата“ на разпоредбата са ученици и родители от ромски произход, които сами осъзнават, че трябва да потърсят услугите на училища извън ромските квартали. Чл. 36, ал. 2 от ППНЗП в крайна сметка подпомогна и утвърди училищната сегрегация.

„Ромски и правозащитни организации са документирали многобройни случаи на отказ на ръководства на български училища и детски градини да запишат ромски деца, оправдавайки се с районирането, а понякога и с факта, че те представляват заплаха за здравето на „белите“ деца“ (CEU Press, 2001).

В края на учебната 2003 г. Министерството на образованието и наука премахна проблемния чл. 36, ал. 2 от ППНЗП, но две години след това ситуацията с ромското образование не се промени към по-добро. Само най-прогресивните родители на ромски деца от обособените квартали се възползваха от правото си на избор за училище на децата им. Този избор обаче най-много стига до съседното на ромския квартал училище. От него пък много бързо се отмеждят българските деца и в крайна сметка, от една страна, не се стига до закриване на ромското училище в обособения квартал, а от друга – предпочтено ново училище в близост до ромския квартал отново остава само с ромски деца. Това е нов проблем пред десегрегационния процес, който не е познат и описан от науката и който можем да формулираме като проблем на **вторичната или последваща сегрегация** в училища извън обособения ромски квартал.

Наредба № 2 от 18 май 2000 г. за учебното съдържание. (МОН, 2000)

Раздел „Гражданско образование“ утвърждава следните ядра на учебното съдържание:

„Аз съм гражданин на моята държава“;

„Многообразие и идентичност на личността“;

„Права и отговорности на человека“;

... многобройни случаи
на отказ на
ръководства на
български училища и
детски градини да
запишат ромски
деца...

Наредба № 2
от 18 май 2000 г. за
учебното съдържание